

Михайло ДИМИДА:

«Це був Божий шлях, яким я мав повернутися в Україну»

такої країни нема». Це була велика проблема у моєму дитинстві: ким же я є насправді?

Насправді я є сином українського емігранта, який через свої переконання був змушений покинути рідну землю, жити і відійти у вічність на чужині. Мій батько родом з Гошева Долинського району Івано-Франківської області, працював шахтарем. Мати теж українка з походження, народилась у Боснії, виховала трьох дітей: Ці люди передали мені те, що було глибоко в етнічній мові народу. В родині завжди звучала українська мова. Та й не лише в родині. На еміграції дуже важливу роль відіграє церква. Вона щонадлі збирала не таку вже й численну українську громаду, а нас, дітей, ще й у суботні та недільні школи. Великий вплив на формування моєї особистості мав мій парох отець Іван Кіт. Отже, там, у Бельгії, є моє коріння, є ті люди, які мені дали те, що потім розвинулось у Римі.

Нині я маю іншу проблему: я не є громадянином України, про яку колись мріяв, для якої живу, працюю, де, зрештою, народилися мої діти. Якби я був, наприклад, сином радянського офіцера, який служив на Кубі чи в Анголі, я б не мав жодних проблем з громадянством. Але я є сином українського патріота, котрий був змушений жити на чужині, і тому не маю громадянських прав і обов'язків своєї держави. Це — один із парадоксів нашої дійсності.

В Українській папській малій семінарії в Римі вчився мій брат, і я теж захотів туди. Але не тому, щоб обрати колись духовний сан. Таких думок у мене в дитинстві не було. Єдине, що мене приваблювало там, — це дисципліна. Семінарію провадили отці салесяни, і сьогодні я з вдячністю згадую отця Сапелюка, його настанови, поради.

Потім я вступив до Колегії святої Софії, яку відкрив наш Патріарх Йосиф Сліпий. Там вже були інші масштаби: приїжджали різні цікаві люди, посли багатьох країн. Ми, студенти, мали нагоду з ними спілкуватися.

Нас готували на священників, теологів, які мали повернутися в Україну. Не всі в це вірили, не думали, що це може статися за нашого життя. Але отці Дацько, Турконяк, Онуферко, з якими я тоді спілкувався в Римі, повірили в ці ідеї Йосифа Сліпого. І сьогодні вони тут, в Україні.

Я хотів посвятитися науці і бути добрим, чесним християнином, бо це основна ціль в житті кожної людини. Не так важливо, ким ти є. Важливо, щоб твоя душа була заповнена Божою благодаттю, а потім ти станеш усім. Але я ніколи й не заперечував своїй дороги до священства. Отже, я навчався, мав і труднощі в навчанні, але завжди знаходились люди, які мене заохочували. Це — отець Блажійовський, нині вже владика Хома і Гузар, Патріарх Йосиф Сліпий, з яким я мав дуже теплі стосунки. Він завжди називав мене президентом. Річ у тому, що в 1979 році я відновив і став головою Союзу українських студентів Італії, а потім головою Союзу українських студентських товариств Європи, бо в кожній європейській країні, де мешкають українці, є такі студентські об'єднання. Це нашому Патріархові дуже подобалося. Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський теж мене заохочував. Він казав: «Це не так важливо: будеш ти священником чи ні. Важливо, щоб ти науку брав до серця, а потім її комусь передав».

Шлях молодого людини в еміграції нелегкий, на ньому потрібні дороговкази, як водно потрібні дорожні знаки, щоб не збитися з дороги, щоб бачити небезпеку, яка може очікувати за поворотом. Й ці люди були для мене тими дороговказами. Вони могли сказати лише кілька слів, щось запитати, щось порадити, але це було так важливо і потрібно.

Мій шлях до України проходив знову через Бельгію. У квітні 1989 року кардинал Любачівський вислав мене до Брюсселя, де я брав участь в заснуванні редакції релігійних програм «Радіо «Воскресіння».

Я радо погодився поїхати попрацювати там два роки, бо тривалий час вчився коштом різних добродійних організацій. Хотілось віддати борги. До того ж мені не треба було якоїсь спеціальної підготовки. В студентські роки я працював на Італійському радіо, яке готувало блок щоденних новин українською мовою. Я готував ці новини і читав їх перед мікрофоном. Та й змалку писав різні статті до емігрантських газет. Цей крок й визначив мій шлях, яким я потрапив в Україну. Це був Божий шлях.

У Бельгії я разом з отцем Андрієм Онуферком готував програми, котрі короткими хвилями через радіостанцію «Монте-Карло» транслювалися на Україну. Все частіше й частіше виникала потреба готувати такі програми в Україні, і я вирішив поїхати і подивитися на ситуацію. Ще до мого приїзду Блаженніший послав листа владі Стернюку, що приїде такий-то доктор, просив сприяти мені у всьому і зазначив, що я можу читати лекції священникам з канонічного права. Насправді я не був готовий до читання лекцій, але я людина передбачлива: прихопив про всяк випадок кілька своїх лекцій, які приготував для радіоефіру. Читав їх в Пресображенській церкві, де були присутні 150 священників, владика Стернюк та Віроновський. Це був початок моєї праці в Україні. Моєю особою зацікавилось КДБ, якісь рапорти писались в різні інстанції з приводу мого приїзду, викликав на прийом уповноважений в справах релігії, але так і не намілювався зустрітися зі мною. Вони вже тоді не знали, що робити.

Згодом я став приїжджати частіше. Ми уже передавали до Львова касети, і передачі транслювалися по Львівському радіо. Потім стало зрозуміло, що це не варто робити на відстані. Я звязався приїхати в Україну назавжди.

Записала
Надія ПАСТЕРНАК.

11 червня 1996 року

За власну Україну

Як на тридцять шість років — то це доволі вагомий посади: ректор Львівської богословської академії, директор «Радіо «Воскресіння», директор «Агенції релігійної інформації», доктор східного канонічного права, священник, глава сім'ї, батько двох дітей. А ще — чимало обов'язків в різноманітних громадських та релігійних структурах. Цього року представлений до нагороди Міністерства культури Королівства Бельгії за особливий внесок у розвитку культури поза межами цієї держави.

Народився в родині українських емігрантів в Бельгії. Навчався у Римі: спочатку в Українській папській малій семінарії, згодом в Колегії святої Софії, в Папському Урбанському університеті, в Папському східному інституті. Зростаю, формувался як особистість під опікою Патріарха Йосифа Сліпого і не знав тоді, що буде його наступником на посаді ректора Львівської богословської академії. Представляємо читачам «ЗВУ» Михайла Димиди у його монолозі до земляків.

Я був чужинцем у тій країні, де народився. Батьки говорили мені, що я українець, навчали рідної мови, культури, але це заперечували мої друзі, ровесники: «Такої країни нема на карті світу». І навіть такий авторитет для дітей, як директор школи, це підтверджував: «Так, справді,